

Beretning nr. 6. Beretning afgivet af Udvalget vedrørende analyse af demokrati og magt i Danmark den 19. marts 1997

Beretning

fra

Udvalget vedrørende analyse af demokrati og magt i Danmark

I

Udvalgets opgave

Udvalget har i overensstemmelse med den opgave, som partilederne var enige om at afgrænse for de politiske partiers videre arbejde (jf. bilag 1), ikke fundet grundlag for selv at igangsætte en magtudredning. Udvalget har derfor haft som sin hovedopgave at afsøge og samle de emner inden for den nutidige samfundsudvikling, som de politiske partier i Folketinget særligt ønsker at fremhæve som væsentlige for en forskning i magtforholdene i det danske samfund og i demokratiets situation. I løbet af udvalgsarbejdet er der fundet inspiration til at anbefale, at den forskning, der foregår med relation til folkestyrets funktion i bred forstand og til dets fremtidige udvikling, stimuleres og udbygges.

Baggrunden for udvalgets nedsættelse

Den 19. april 1994 stillede Socialistisk Folkeparti en forespørgsel til statsminister Poul Nyrup Rasmussen (Socialdemokratiet) om regeringens planer for en demokratisering af økonomien og arbejdslivet (forespørgsel nr. F 35, Folketingstidende 1993-94, forhandlingerne sp. 8064, 8320 og 9431). I forbindelse med sin besvarelse af forespørgslen lovede statsministeren blandt andet at tage kontakt til partilederne om formen for en analyse af folkestyrets arbejdsvilkår (sp. 9488).

Den 17. maj 1994 mødtes partilederne med statsministeren, som efter mødet sendte et brev til Folketingets formand. I brevet (bilag 1) oplyste statsministeren blandt andet, at der på

mødet havde været enighed om at bede Folketinget overveje, hvordan Tingets partier i fællesskab kunne udarbejde et idéoplæg til en analyse af demokrati og magt i Danmark. Desuden tilkendegav statsministeren i brevet, der var vedlagt en idéskitse fra regeringen til kortlægning af demokrati og magt i Danmark (bilag 2), at:

»Det har været regeringens udgangspunkt, at analysearbejdet bør have sit afsæt i partiernes syn på folkestyrets vilkår og magtforholdene i Danmark. Samtidig er det dog vigtigt, at selve analysearbejdet tilrettelægges på en måde, som sikrer forskerne uafhængighed i valg af problemstilling og metode. Derfor var der blandt partilederne enighed om at afgrænse opgaven for de politiske partier til et idéoplæg, der bredt angiver emneområder, som ønskes belyst i analysen.«

Om formålet med at foreslå Folketingets partier at udarbejde et sådant idéoplæg hed det blandt andet i regeringens idéskitse, at:

»Formålet med dette nye initiativ er at belyse folkestyrets funktion i bred forstand, herunder organisationers, bevægelser og økonomiske magtstrukturers indflydelse i samfundet samt internationaliseringens konsekvenser for gennemsigtighed og synliggørelse af beslutninger, indflydelse og magt i samfundslivet.

Blandt de temaer, som bør belyses i tilknytning til demokrati og magt i Danmark, herunder de politiske partiers funktion og rekrutteringen til det politiske liv, er:

- magtstrukturer i det økonomiske liv
- organisationers og bevægelseres rolle og indflydelse